

BROŠURA I UPUTSTVO DOSTUPNI ONLINE

Brošura “Upravljanje kvalitetom zraka u Kantonu Sarajevo” i

Uputstvo “Podrška medijima za objektivno i pravovremeno informisanje o stanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo”

Su dostupni na web stranicama
Ministarstva

www.mpz.ks.gov.ba

i REIC-a

www.reic.org.ba

KANTON SARAJEVO
Ministarstvo prostornog
uređenja, građenja
i zaštite okoliša

REGIONAL EDUCATION AND INFORMATION CENTRE
FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN SOUTH-EAST EUROPE
REGIONALNI CENTAR ZA OBRAZOVANJE I INFORMISANJE
IZ ODRŽIVOG RAZVOJA ZA JUGOISTOČNU EVROPU

Topal Osman Paše 32B
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Tel/Fax: +387 33 613 193
E-mail: info@reic.org.ba
Web: www.reic.org.ba

REGIONAL EDUCATION AND INFORMATION CENTRE
FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN SOUTH-EAST EUROPE
REGIONALNI CENTAR ZA OBRAZOVANJE I INFORMISANJE
IZ ODRŽIVOG RAZVOJA ZA JUGOISTOČNU EVROPU

RE
IC

Realizovano u okviru projekat “Podrška medijima za objektivno i pravovremeno informisanje o stanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo

Pod pokroviteljstvom Ministarstva za prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo

BROŠURA I UPUTSTVO UPRAVLJANJE KVALITETOM ZRAKA U KANTONU SARAJEVO

UPRAVLJANJE KVALITETOM ZRAKA U KANTONU SARAJEVO

Brošura „Upravljanje kvalitetom zraka u Kantonu Sarajevo“ je dio projekta „Podrška medijima za objektivno i pravovremeno informisanje o stanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo“. Projekat je odobren i finansiran od strane Ministarstva prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša

Opšti cilj projekta je podizanje svijesti opšte javnosti na području Kantona Sarajevo o zraku u cijelosti, te koje aktivnosti poduzeti da bi se izbjegla i/ili smanjila emisije zagađujućih materija u zrak. Također, realizacijom ovog projekta se nastoji stvoriti podloga za objektivno i pravovremeno medijsko izvještavanje o stanju kvalitet zraka u Kantonu Sarajevo.

U toku zimske sezone u Kantonu Sarajevo često budu prekoračene dozvoljene koncentracije zagađujućih materija, a prije svega čvrstih čestica do 10 µm koje su lokalnog karaktera i koje stvaraju najviše problema za lokalno stanovništvo. Registrom emisija u zrak za KS 2010 predložena je šema integralnog upravljanja kvalitetom zraka u Kantonu Sarajevo, a koja uključuje i komponentu reagovanja u realnom vremenu putem davanja pravovremenih i objektivnih informacija (i upozorenja) građanima. Ovaj projekat je uzeo u obzir i preporuke date Planom interventnih mjera u slučajevima prekomjerne zagađenosti zraka u Kantonu Sarajevo. Ovaj je projekat, de facto, biti podrška ova dva dokumenta u njihovoj implementaciji.

MJERE ZA STANOVNIŠTVO

- Upozoravanje rizičnih grupa stanovništva putem medija o stanju prekomjerne zagađenosti zraka – preporučiti da mala djeca, trudnice, stariji ljudi, hronični bolesnici, osobe slabog zdravlja i osjetljive osobe u vrijeme kritične situacije ne izlaze na ulicu.
- Zatvarati prozore u stubištima – otvoreni prozori hlade stubište i kroz ulazna vrata se snižava unutarnja temperatura u stanovima
- Izolirati zidove u kući čime se smanjuju potrebe za grijanjem i time potrošnja energenata.
- Strogo voditi računa o usklađenosti energenta i ložišta čime se postiže garantovana efikasnost ložišta i smanjuje emisija zagađujućih materija u zrak.
- Postavite programirane termostate – automatski će smanjiti grijanje ili hlađenje noću
- Čistiti i redovno mijenjati filtere u napama i klima uređajima – čišćenjem prljavog filtera možete smanjiti emisiju ugljičnog dioksida za 150 kg godišnje.
- Obložiti bojlere toplotnom izolacijom.
- Ne dopustiti da toplota nepotrebno izlazi iz doma – kad prozračujete svoje stambene prostorije, otvorite prozore samo na nekoliko minuta.
- Zamijeniti stara jednostruka stakla na prozorima dvostrukima.
- Ne vršiti spaljivanje otpadnih materija u dvorištu, a što je i kažnjivo u skladu sa Zakonom.
- Preporučiti da se ne upotrebljavaju uređaji za zagrijavanje prostorija fosilnim gorivima, pogotovo ne oni bez efikasnog odvođenja dimnih plinova.

MJERE ZA STANOVNIŠTVO

- Apel vozačima da smanje korištenje motornih vozila te stimulisati korištenje javnog prijevoza – izbjegavanjem 100 km vožnje autom sedmično, smanjuje se emisija CO₂ cca. 900 kg/god .
- Dogovoriti vožnju automobila na smjenu - Ako se dva dana u sedmici povežete s nekim ili se netko poveže s vama, smanjit ćete emisiju ugljičnog dioksida za 730 kg godišnje.
- Provjeriti pritisak u gumama - Odgovarajući pritisak u gumama smanjuje potrošnju goriva.
- Omogućiti brži protok vozila na gradskim saobraćajnicama .
- Maksimalno smanjiti korištenje motornih vozila koja ispunjavaju norme EURO3 i niže.
- U stanju Uzbune u slučajevima prekomjerne zagađenosti zraka u kantonu uvesti režim saobraćaj motornih vozila po sistemu par-nepar.

MJERE ZA JAVNI SEKTOR I PRIVREDU

- Poziv pravnim licima, vlasnicima ili korisnicima kotlovnica ili ložišta, da preduzmu sve potrebne, tehnički izvodive mjere kako bi se smanjile emisije u zrak, uključujući i čišćenje dimovodnih instalacija, a po potrebi odgoditi izvođenje svih operacija koje bi mogle pogoršati kvalitet zraka.
- Spaljivati otpad i biomasu u samo za to projektovanim postrojenjima.
- U slučajevima prekomjerne zagađenosti zraka u stanju Uzbune u skladu sa Planom interventnih mjera u slučajevima prekomjerne zagađenosti

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine

KANTON SARAJEVO

Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO

Ministry of Physical Planning, Construction and Environmental Protection